

III. H O O F D D E E L

Van de Pillen.

VOOR deze gedaante zyn alleen zulke Droogeryen bekwaam, die met kleine giften werken; en welker walgende en leelyke smaak of reuk voor het gehemelte moeten bedekt worden.

Pillen ontbinden het bezwaarlykste in de maag, en brengen de langzaamste en langduurigste uitwerkingen voort van alle de inwendige gedaanten. Dit is, in sommige gevallen, zeer voordeelig; maar in andere is het gantsch geene wenshelyke hoedanigheid, en kan somtyds van gevaarlyke gevolgen zyn, byzonderlyk ten aanzien van braakmiddelen, welke, als zy, zonder te ontbinden, door de maag gaan, en zich naderhand in de darmen uitbreiden, daar als geweldige buikzuiverende middelen werken. Hierom worden de braakmiddelen, by ons, naauwlyks ooit in pillen gegeven. En hierom moeten by de harsagtige en bezwaarlyk te ontbindene zelfstandigheden, zeepagtige gevoegd worden, om derzelver ontbinding te bevorderen.

Gommen, Harfen en verdikte Sappen, zyn somtyds zagt genoeg, om zonder eenig byvoegsel tot pillen gemaakt te worden: wanneer eenige vogtigheid vereischt wordt, dan is Geest van wyn veel beter dan fyroopen of Conserven, dewyl die veel gereeder met dezelven vereenigt, en der zelve hoop niet merkelyk vergroot. Ligte, drooge poeders vereischen fyroop, of slymen; en de zwaarer, als de mercuriaale en andere metaalagtige bereidingen, dikken honich, Conserf of Extracten.

Ligte Poeders vereischen omtrent half derzelver gewigt fyroop; van Honich, omtrent drie vierde derzelver gewigt; om ze tot eene

behoorlyke dikte te brengen en 'er pillen van te maaken. Een half drachma van den klomp zal vyf of zes pillen van eene maatige grootte uitleeveren.

Algemeene Regelen om pillen te maaken, uit de Edinburgsche Apotbeek.

I.

De drie eerste Regels, hier voor ter nedergefteld, om poeders te maaken, moeten hier ook zorgvuldig in acht genomen worden.

I I.

Gommen en verdikte sappen moeten eerst zagt gemaakt worden, met het voorgeschreeven vogt: dan de poeders daar bygedaan, en met stampen vervolgd tot dat alles volkomen onder een gemengd is.

I I I.

De klompen voor pillen worden best in blaazen gehouden, welke nu en dan moeten bevoogtigd worden met de zelfde soorte van vogt, waar mede de klomp opgemaakt is, of met eenige bekwaame speceryagtige Olie.

PILULÆ AROMATICÆ.

Speceryagtige Pillen.
Lond.

Neem van
Socoterynsche Aloë, anderhalf once; Gua-

Guajacum Gom, een once;
Soorten van Speceryen,
Balsen van Peru, van elks een half once.

Maak de Aloë en Guajacum Gom afzonderlyk tot poeder, meng ze dan met het overige, en maak alles, met eene genoegzaame hoeveelheid syroop van oranje schillen, tot eenen klomp.

HET is somtyds moeijelyk, deeze innengfels, tot eenen bekwaamen klomp voor pillen, te vereenigen. De beste wyze is, eerst de soorten van Speceryen met den Balsen te stampen, dan de Aloë, tot poeder gemaakt, daar by te doen, en daarna de Guajacum Gom; als deeze allen t'saamen wel vereenigd zyn, laat 'er dan de Syroop, by wynigjes telfens, in druipen. Deeze pillen zyn uitgedacht om de plaats der PILULÆ DIAMBRAE van onze voorgaande Apotheek te vervullen. Zy zyn veel fraaijer, zoo wel als eenvoudiger, waarlyk eenvormig in derzelver innengfels, en uitsteekend wel geschikt tot de oogmerken, waar toe zy bestemd schynen. In kleine giften, als van een half scrupel of iets meer, ingenomen, en nu en dan herhaald, verwarmen zy de maag, en allengs het geheele gestel, bevorderen de doorstraling, en alle de natuuryke afscheidingen. Als de gifte groot is, werken zy zagtyk door den stoelgang: en als men, in kleiner giften, eenigen tyd daar mede aanhoudt, worden ze ten laatste buikzuiverende, of brengen eene heilzame loslyvigheid te weeg.

PILULÆ ALOETICÆ.

*Pillen van Aloë.
Edinb.*

Neem van
Socotorynsche Aloë, in poeder;
Spaansche Zeep, van elks evenveel;
Dunnen Honich, zoo veel als genoeg is.

Maak het tot een klomp.

(e) *Indispositiones cachectica.*

DIT Saamenmengsel is voor eenigen tyd in de *Edinburgsche Ziekenkamer* in gebruik geweest, als een losmaakend middel in kwaade gesteldheden (a); en daar van daan is het in de *Apotheek* van het COLLEGIE overgenomen. Een scrupel of half drachma wordt voorgeschreeven, om tot pillen van eene maatige grootte gemaakt te worden, voor eene gifte.

PILULÆ de JALAPPA.

*Pillen van Jalappe.
Edinb.*

Neem van
Uittreksel van Jalappe, twee oncen;
Socotorynsche Aloë, een once,
Gevitrioleerden Wynsteen, een drachma;
Syroop van Gember, zoo veel als genoeg is.

Stamp het tot een Klomp.

DIT Saamenmengsel is nu ook in de Apotheek aangenomen. Een van dezelfde soorte, met Jalappe, tot poeder gemaakt, in zelfstandigheid, in plaats van het Extract, wordt in sommige van onze Gasthuizen gebruikt, als een goedkoop en kragtig purgeermiddel.

PILULÆ e SCAMMONIO cum ALOE.

Pillen van Schammonie met Aloë.

Neem van
Socotorynsche Aloë, een drachma;
Soorten van Speceryen, een half drachma;
Schammonie, een scrupel;
Zagt Uittreksel van Zoethout, zoo veel als genoeg is, om het tot eenen klomp te brengen van eene behoorlyke dikte, om tot pillen gemaakt te worden.

DIT verwarmend purgeermiddel wordt aangeprezen, om raauwheden wech te neemen enz. na eene slempery of overdaadigheid, en om jichtpynen en andere ongemakken voor te koo-

koomen, die de zulken overvallen, die al te rykelyk leeven. De hoeveelheid, hier boven voorgeschreeven kan tot dertig pillen gemaakt worden, waar van 'er vyf of zes voor eene gifte moeten ingenomen worden.

PILULÆ ex COLOCYNTHIDE SIMPLICIORES.

*De eenvoudiger Kolokwint pillen.
Lond.*

Neem van
Het merg van Kolokwint,
Schammonie, van elks twee oncen;
Olie van Nagelen, twee drachma's.

Maak de Kolokwint en de schammonie alleen tot poeder, meng 'er dan de Olie in, en maak het alles, met fyroop van Hartsdoorn, tot een klomp.

De Bewerker moet wel zorgdraagen, dat hy, in het fynmaaken van de Kolokwint, de fynste deeltjes, die 'er van opvliegen, vermyde; want men heeft waargenomen, dat dezelve, schoon za den mond of de keel niet zeer aandoen, somtyds geweldige purgatiën veroorzaakt hebben.

De Droogery moet eerst wel gedroogd, met een schaar in kleine stukjes gesneden, en van de zaaden ontdaan worden; stamp ze dan in een geolieden mortier, en laat 'er nu en dan eenige weinige droppels zoete olie, gedurende de vryving, bygedaan worden: meng dit poeder dan met de fyngemaakte Schammonie, en met de voorgeschreeven wezendlyke olie, en maak het mengsel tot een klomp, zoo als boven geordonneerd is. Het saamenmengsel is 'er toe geschikt, om in 't bewaaren styf en droog te worden, en daarom moet het in 't eerst vry zagt gemaakt worden: men moet de pillen eerst maaken, als men ze noodig heeft; want als ze lang bewaard worden, dan worden zy zoo hard, dat ze somtyds geheel zonder te ontbinden door de darmen gegaan zyn.

Deeze Pillen (voor deezen PILULÆ DE DUOBUS, of Pillen van twee innengels genaamd) zyn zeer sterke buikzuiverende mid-

delen, en men moet het niet met dezelve waa-gen, wanneer min geweldige Geneesmiddelen werken willen. Men heeft ze menigmaal in groote giften gebruikt, tegelyk met groote giften ook van Mercurialen, in venuskwaalen, zoo wel in versche druipingen, als in de zwellingen en ontfteekingen, die somtyds uit opstoppinge der ontlafte volgen; maar in beide deeze gevallen zynze klaarblykelyk ongepast, dewyl ze gemeenelyk het gestel benadeelen, en de laatste kwaal meestendeels daar door verergerd wordt. De wezendlyke Olie, die tot verbetering van de purgeerende innengels daar by gedaan wordt, brengt zoo veel niet toe, als men gemeenelyk onderstelt, om de ruutheid van derzelver werking te verzagen. Zie bladz. 372. De gifte van deeze pillen is van vyftien greinen tot een half drachma; sommigen zyn onvoorzigtiglyk tot twee scrupels toe gegaan. Een half drachma bevat tien greinen Kolokwint, en even zoo veel Schammonie.

PILULÆ COCCILÆ.

*De Pillen, die Cocchie genaamd worden.
Edinb.*

Neem van
Kolokwint,
Schammonie,
Socotorynsche Aloë, van elks een once;
Gevitrioleerden Wynsteen, twee drachma's;
Olie van Nagelen, een drachma;
Syroop van Hartsdoorn, zoo veel als genoeg is.

Stamp het alles tot een klomp.

Dit Saamenmengsel, even als het voorgaande, purgeert sterk; niet minder kragtig, schoon wat minder prikkende. Een half drachma bevat omtrent zes en een half grein Kolokwint, dezelfde hoeveelheid van Schammonie, en even zoo veel Aloë.

PILULÆ EX COLOCYNTHIDE cum ALOE.

Kolo-

*Kolokwint Pillen met Aloë.
Lond.*

Neem van

Socotorynsche Aloë,
Schammonie, van elks twee oncen;
Merg van Kolokwint, een once;
Olie van Nagelen, twee drachma's.

Laaten de drooge soorten afzonderlyk tot poeder gemaakt worden; meng 'er dan de Olie by, en maak het alles, met fyroop van Hartsdoorn tot een klomp.

Door de vermindering van de Kolokwint, in deeze bereidinge, zyn de innengfels weder tot die evenredigheden gebragt, waarin zy in 't oorspronkelyke van *Galen* ter nedergesteld waren; en, het geen van meer belang is, de *Artseny* wordt minder onaangenaam voor de maag, en minder geweldig in haare werking. Een half drachma van den klomp bevat ten naaften by vier greinen Kolokwint, agt Aloë, en even zoo veel Schammonie.

PILULÆ ECPHRACTICÆ.

*Ontsluitende Pillen.
Lond.*

Neem van

Specery Pillen, drie oncen;
Rhabarber,
Uittreksel van Gentiaan;
Zout van Staal, van elks een once;
Zout van Alfem, een half once.

Stamp het alles te saamen tot een klomp, met ontbindende fyroop van Roozen.

HET is moeiljelyk, deezen klomp tot eene behoorlyke dikte te brengen, om dat de twee Zouten op elkanderen werken, zoo dat ze den klomp doen zwellen en kruimelen. Niet-tegenstaande men het loogzoutagtig Zout gebruikt, is de Pil in 't geheel niet loogzoutagtig; want het zuur van 't zout van staal verlaat zyn metaal, en vereenigt zich met het

Loogzout, tot eenen gevitrioleerden Wynsteen: waarom sommigen voorgesteld hebben, in plaats van de twee zouten, hier voorgeschreeven, een once van gevitrioleerden Wynsteen, die reeds gemaakt is, en een half once van eene der kalken van yzer te gebruiken: dit, zeggen zy, komt het ongemak, hier boven gemeld, voor, zonder eenige merkelyke verandering in de hoedanigheid der *Artseny* te maaken.

PILULÆ ECPHRACTICÆ CHALYBEATÆ.

*Ontsluitende Pillen met Staal.
Edinb.*

Neem van

Den klomp van gemeene Pillen, genaamd *Rufus Pillen*, hier na beschreeven, anderhalf once;
Ammoniac Gom,
Guajacum Hars, van elks een half once;
Zout van Staal, vyf drachma's;
Syroop van Oranje schillen, zoo veel als genoeg is, om alles tot eenen klomp te brengen.

HET Zout van Staal, welk een van de werkzaamste bereidingen van dat metaal is, blyft hier onopgelost. Zoo wel deeze als de voorgaande Pillen zyn zeer wel geschikt om aan de oogmerken, in den tytel uitgedrukt, te beantwoorden. Een drachma van den klomp kan tot twaalf pillen gemaakt, en twee of drie van dezelve elken avond of dikwyfter ingenomen worden, in de Bleekzugt of andere gevallen, waarin verwarmende, openende, of ontsluitende Geneesmiddelen te pas koomen.

PILULÆ ECPHRACTICÆ PURGANTES.

*Purgeerende ontsluitende Pillen.
Edinb.*

Neem van

Socotorynsche Aloë,

Ffff

Uit-

Uittreksel van zwarten Nieswortel (a),
 Schammonie, van elks een once;
 Ammoniac Gom,
 Guajacum Hars, van elks een half once;
 Gevitrioleerden Wynsteen, twee drachma's;
 Wezendlyke Olie van Jeneverbeziën, een drachma.

Stamp het alles tot een klomp, met een genoegzaame hoeveelheid syroop van Hartsdoorn.

Dit Saamenmengfel kan van agt of tien greinen tot een scrupel of een half drachma worden ingegeven, naar dat men voor heeft open lyf te houden of te purgeeren. Een half drachma van den klomp bevat omtrent zes greinen van elk der voornaamste purgeerende innengfels; Aloë, Schammonie, en Extract van Nieswortel.

PILULÆ FOETIDÆ.

Stinkende Pillen.
Edinb.

Neem van
 Asfa foetida,
 Russisch Bevergyl, van elks anderhalf drachma;
 Kamfer, een half drachma;
 Olie van Hartshoorn, vierentwintig dropels;

Stamp de Kamfer met de Asfa foetida, doet 'er dan het Bevergyl en de Olie van Hartshoorn by, maak het alles tot een klomp.

PILULÆ GUMMOSÆ.

Gom Pillen.
Lond.

Neem van
 Galbanum,
 Opoponax,

Myrrhe,
 Sagapenum, van elks een once;
 Asfa foetida, een half once;

Maak het, met syroop van Saffraan, tot een klomp.

Edinb.

Neem van
 Guajacum Gom, een once;
 Russisch Bevergyl,
 Myrrhe,
 Asfa foetida, van elks een half once;
 Olie van Amber, een half drachma;
 Syroop van Oranjefchil, zoo veel als genoeg is.

Stamp het alles tot een klomp.

ALLE deeze Pillen zyn geschikt voor Moederkwaalen en om de Maandstonden te verwekken (b), en zeer wel uitgedacht, om aan deeze oogmerken te beantwoorden: een half scrupel, een scrupel, of meer, kan elken avond of dikwylf ingenomen worden. De stinkende Pillen van onze voorgaande Apotheek purgeerden zeer sterk: thans zyn de purgeerende innengfels agter gelaaten; om dat de Geneesheeren, in de voorschriften, die op staande voet gereed gemaakt worden, deeze pillen gemakkelijk kunnen saamenmengen met buikzuiverende Geneesmiddelen, in zodanige evenredigheden, als de byzondere gevallen zullen vereiffchen.

De volgende Saamenmengfels zyn geschikt voor dezelfde oogmerken als de voorgaande ontsluitende, stinkende, en Gom Pillen.

I.

Neem van
 Asfa foetida,
 Roet van hout,
 Myrrhe, van elks twee oncen;
 Olie van Barnsteen, anderhalf drachma;
 Syroop van suiker, zoo veel als genoeg is.
 Meng,

(a) *Extractum hellebori nigri.* (b) *Antibyslerica & emmenagogica.*

Meng, en maakt het tot een klomp, naar de kunst.

2.

Neem van

Affa foetida; een drachma;
Bloem van Staal, een half drachma;
Olie van Barisleen, agt droppels;
Balsam van Peru, zoo veel als genoeg is,
om het tot eenen klomp te brengen.

3.

Neem van

Affa foetida,
Ammoniac Gom,
Myrrhe,
Aloë,
Roest van Staal, bereid,
Uittreksel van Gentiaan, van elks een scrupel.
Syrroop van Gember, zoo veel als genoeg is, om de andere innengfels tot een klomp te maaken.

4.

Neem van

Galbanum, een drachma;
Zout van Staal, een half drachma;
Affa foetida,
Soorten van Speceryen, van elks een scrupel;
Aftreksel van Myrrhe, zoo veel als genoeg is, om het tot een klomp te maaken.

In Moederziekten zyn het, na bloedlaating en purgeering, wanneer een bloedig en volbloedig gestel deeze ontlastingen aanwyzen, in 't algemeen, de Geneesmiddelen van Staal, daar men het meest op vertrouwen kan; voornamelyk als ze gevoegd zyn, gelyk in deeze Saamenmengselen geschiedt, by bittere en ontsluitende Gommen. Als zy eerst ingenomen zyn, kunnen ze de kwaalen wel eens verërgeren (gelyk de ervaaren Sydenh. m. aanmerkt) en groote wanorde zoo wel van ziel, als van lichaam, veroorzaaken; doch dit gaat schie-

lyk over, of kan door eene bekwaame gifte opium, als men te bedde gaat ingegeven, verligt worden. Een drachma van elk der klompen moet tot twaalf Pillen gemaakt worden, een of twee van welken, twee of drie maal daags, voor eene gifte kunnen ingenomen worden.

PILULÆ MERCURIALES.

Pillen van Kwikzilver.
Edinb.

Neem van

Gezuiverd Kwikzilver,
Hars van Guajacum Gom,
Spaansche Zeep, van elks een once.

Vryf het t'saamen in een glazen mortier, tot dat de bolletjes Kwikzilver niet meer gezien worden. Doet 'er dan eene genoegzaame hoeveelheid gemeene syroop by, en maak alles tot een klomp, naar de kunst.

Lond.

Neem van

Kwikzilver, vyf drachma's;
Straatsburgsche Terpentyn, twee drachma's;
Rhabarber, in poeder, een drachma.

Vryf het Kwikzilver met de Terpentyn, tot dat zy volkomen ingelyfd zyn; laaten de andere innengfels dan met deezen tot eenen klomp opgestampt worden. Indien het gebeurt, dat de Terpentyn te dik is, verzagt ze dan met een weinig olyf-olie.

PILULÆ MERCURIALES LAXANTES.

Openlyfmaakende Pillen van Kwikzilver.
Edinb.

Neem van

Zuiver Kwikzilver, een once;
Hars van Guajacum,
Uittreksel van Zwarten Nieswortel,
Rhabarber, in poeder, van elks een half once;

Ffff 2

Ge.

Gemeene Syroop, eene genoegzaame hoeveelheid.

Vryf het Kwikzilver met de Hars van Guajacum, tot dat ze volkomen ingelyfd zyn; doet 'er dan de andere inmengfels by, en stamp alles tot een klomp, naar de kunst.

De drie voorgaande saamenmengfels zyn nuttige Pillen van Kwikzilver; het eerste, als een veranderend, de andere twee, als purgeermiddelen van Kwikzilver. Nogthans zyn ze alle aan een ongemak onderhevig, dat is onzekerheid van hunne sterkte; want het Kwikzilver is maar los met de andere inmengfels vereenigd, en zeer geschikt, om 'er van af te scheiden, en tot zyne oorsprongkelyke gedaante t'faamen te loopen, in welken staat het zyne eigene krachten nooit uitoeffent: en offchoon het geheel en al schynt verdweenen te zyn, in de stoffen, met welken het eerst gevreeven is, zoo kan een gedeelte van 't zelve nogthans uitgeworpen worden, als het mengfel met de andere inmengfels tot eenen klomp opgestampt wordt.

PILULÆ de GAMBOGIA.

*Pillen van Gambogia.
Edinb.*

Neem van
Socotorynsche Aloë,
Uittreksel van zwarten Nieswortel,
Gambogia,
Zoet Kwikzilver, van elk twee drachma's;
Wezendlyke Olie van Jeneverbeziën, een half drachma;
Syroop van Hartsdoorn, eene genoegzaame hoeveelheid.

Stamp het tot een klomp.

Dit is een sterk purgeermiddel van Kwikzilver, waarin de bereiding van 't Kwikzilver niet onderworpen is aan de onzekerheid, met welke het ruuwe Kwikzilver in de voorgaande Saamenmengfels verzeld is. De gifte is van tien of vyftien greinen tot een half

drachma. Deeze laatste hoeveelheid bevat van Aloë, Uittreksel van Nieswortel, Gambogia, en de *Mercurius dulcis*, van elks omtrent vyf greinen.

PILULÆ ÆTHIOPICÆ.

*Pillen van Ethiops.
Edinb.*

Neem van
Zuiver Kwikzilver, zes drachma's;
Gouden Zwavel van Spiesglas,
Hars van Guajacum,
Spaansche Zeep, van elks een half once.

Vryf het Kwikzilver met de Hars en de Zeep, in een glazen mortier, tot dat de bolletjes van het Kwikzilver geheel en al verdwynen; doet 'er dan de gouden Zwavel by, met zoo veel gemeene syroop, als genoeg is, om het mengfel tot eenen klomp te brengen van bekwaame dikte, om 'er Pillen van te maaken.

DEEZE Pillen zyn veel kragtiger dan die van de voorgaande Uitgave; het Ethiops mineraal, daar geordonneerd, nu verwisseld zynde voor een werkzaamere saamenmengfel. In derzelver tegenwoordige gedaante gelyken zy wel naar Dr. Plummers Pillen; die in de *Edinburgsche Proeven* beschreeven zyn, (Zie bladz. 551. van dit Werk) welken zy daarin overtreffen, dat ze minder geschikt zyn, om door den stoelgang af te loopen. Zy zyn een nuttig veranderend middel zoo wel in venus- als in huidziekten. Een vierde deel van de hoeveelheid, hier boven voorgeschreeven, kan tot zefftig pillen gemaakt worden; van welken, iederen avond of morgen, van een tot vier mogen ingenomen worden, den Lyder matig warm houdende, zoo lang als de loop van deeze geneezing duurt.

Ik zal hier nog eenige andere Voorschriften van mercuriale Pillen byvoegen, tot welken men by gelegenheid kan toevlugt neemen, en welken voor 't grootste gedeelte, als geheimen, in byzondere handen zyn gehouden geweest.

1.

Neem van

Ruww Kwikzilver,
Hard Uittreksel van Guajacum, van elks
anderhalf drachma;
Wezendlyke Olie van Sassafras, twintig
droppeis;
Venetiaansche Terpentyn, zoo veel als
genoeg is.

Vryf het Kwikzilver met de Terpentyn, tot
zy volkomen ingelyfd zyn; doet 'er dan
de andere innengfels by, en breng alles tot
een gelykvormigen klomp; welke tot veertig
Pillen moet gemaakt worden. Twee, drie,
of meer van dezelve kunnen voor eene
gifte genomen worden.

2.

Neem van

Mercurius dulcis,
Bereid Krypt, van elks een scrupel,
Slym van Arabische Gom, een genoegzaam
hoeveelheid.

Maak het tot twaalf Pillen; waar van de gifte
is van een tot drie.

3.

Neem van

Mercurius dulcis, een half scrupel;
Zagter Uittreksel van Guajacum, een
drachma;
Wezendlyke Olie van Sassafras, tien drop-
pels.

Meng en maak het tot een klomp voor twin-
tig Pillen; de gifte van welken is van een
tot zes:

4.

Neem van

Zoet Kwikzilver, een half scrupel;
Kamfer, een half drachma;
Zagt Uittreksel van Guajacum, zoo veel

als genoeg is, om het tot eenen klomp
te maaken, die tot twintig Pillen moet
verdeeld worden; de gifte is van een
tot zes.

5.

Neem van

Zoet Kwikzilver, een half scrupel;
Veneetsche Terpentyn, zoo veel als ge-
noeg is, om het tot eenen klomp van be-
hoorlyke dikte te brengen; welke tot vyf
Pillen, voor even zoo veele giften moet
gemaakt worden.

6.

Neem van

Gecalceineerden Mercurius, gemeenelyk Pre-
cipitaat door zich zelf genaamd,
Thebaïsch Uittreksel, van elks twee greinen;
Balsam van Peru, zoo veel als instaat is om
het tot een klomp te maaken; welke tot
twee Pillen voor twee giften moet ge-
vormd worden.

7.

Neem van

Mineraal Turbith, twee scrupels;
Thebaïsch Uittreksel, een scrupel;
Slym van Arabische Gom, zoo veel als ge-
noeg is, om het tot een klomp te brengen,
die tot twintig Pillen, voor even zoo
veele giften, moet gemaakt worden.

De *Mercurius corallinus* kan op dezelfde wy-
ze tot Pillen gemaakt, en in dezelfde giften
genomen worden.

8.

Neem van

Zoet Kwikzilver, een half scrupel;
Ruuwe Antimonie, fyn gevreeven, een
drachma;
Conserf van Oranje schillen, zoo veel als
het tot een klomp kan maaken.

Ffff 3

Dit

Dit moet tot vier pillen gebragt worden, waar van de gifte is, van een tot drie.

9.

Neem van

Mercurius dulcis,

Neergeplofte Zwavel van Spiesglas, van elks vyf greinen;

Socotorynsche Aloë, vyftien greinen;

Balsmagtige Syroop, eene genoegzaame veelheid, om het tot eenen klomp te brengen; welke tot vyf Pillen, voor even zoo veele giften, moet gemaakt worden.

De wyze om de bovenstaande mercuriale Geneesmiddelen te bestieren, als veranderen de middelen, is, alle morgen en avonden kleine giften in te geeven; en liever den tyd van derzelver gebruik te verlengen, dan de gifte te vergrooten. De Lyder moet warm gehouden worden, en warme zweetdryvende vogten drinken, als trekfel van saffraan, afkookfel van de houten, enkel, of saamengesteld Kalkwater, enz.

PILULÆ PACIFICÆ.

*Bedaarende Pillen, gemeenelyk genaamd
Mattheus Pillen.
Edinb.*

Neem van

Ammoniac Gom, drie oncen;

Russisch Bevergyl, twee oncen;

Engelsche Saffraan,

Opium, van elks een once;

Gemeene Syroop, zoo veel als genoeg is.

Meng en maak het tot een klomp naar de kunst.

DEEZE Pillen waren door eenen ondervindelyken Chemist, *Starkey*, uitgedacht, en door hem aan *Mattheus* medegedeeld, onder wiens naam zy, eenigen tyd geleeden, zeer beroemd waren. De gedaante, hier opgegeeven, verschilt van 't oorspronkelyke, in het agterlaten van een klein gedeelte zwarten

Nieswortel, een inmengsel van weinig dienst; want alhoewel dit Artikel, zoo als de *Gecommitteerden* van *Londen* te recht aanmerken, mogelyk eenen stoelgang zal bezorgen, op den dag na dat het Geneesmiddel ingenomen is, zoo kan dat voordeel nogthans, indien het noodig is, met grooter zekerheid verkreegen worden, door veel bekender middelen. Zeep van Wynsteen, gelyk het genaamd wordt, een ander inmengsel in 't oorspronkelyke, waar op de Uitvinder van het saamenmengsel niet weinig steunt, en welk het *COLLEGIE* van *Edinburgh* in zyne voorgaande Uitgave behouden hadt, is hier, zonder eenig nadeel van het Geneesmiddel, verwisseld voor eene gelyke hoeveelheid van *Ammoniac Gom*. En inderdaad zyn geen van alle de inmengsels van veel belang, uitgezonderd den *Opium*; zynde derzelver hoeveelheid al te gering, om aan eenig nuttig oogmerk te beantwoorden. Agt greinen van het *Samenmengsel* bevatten ten naasten by een van *Opium*.

PILULÆ SAPONACÆ.

*Pillen van Zeep.
Lond.*

Neem van

Amandel Zeep, vier oncen;

Wezendlykheid van Limoenen, een drachma.

Gekleinsden *Opium*, een half once;

Week den *Opium* met een weinig Wyn, en stamp denzelyven dan met het overige, tot dat het volkomen vermengd is.

DEEZE Pillen zyn in de plaats van die van *Mattheus* ingevoerd. De Zeep bevordert de ontbinding van den *Opium* in de maag, en veroorzaakt dus, dat hy schieliker werke; welk het eenige oogmerk is, waaraan de werkelijker Zeep van Wynsteen kan beantwoorden. De Wezendlykheid van Limoenen geeft 'er een aangenaamen geur aan, maakt dat de Artseny gemakkelijker in de maag zit, en koopt de walging voor, die het anders zou kunnen veroorzaaken. Tien greinen van de Pillen bevatten omtrent een van *Opium*.

PI-

PILULÆ e STYRACE.

Storax Pillen.
Lond.

Neem van
Gekleinsde Storax, twee oncen;
Saffraan, een once;
Gekleinsden Opium, vyf drachma's.

Stamp het t'saamen tot dat het volkomen ver-
eenigd is.

DEEZE zyn uitgedacht, om langzaamer in
de maag te ontbinden, dan de Zeep-pillen,
of die van *Mattheus*, en gevolglyk veel lang-
zaamer en duurzaamer uitwerkingen voort te
brengen. Een grein Opium is begrepen in
vyf en vier vyfde greinen van den klomp.

PILULÆ ex OLIBANO.

Pillen van Olibanum.
Edinb.

Neem van
Olibanum, twee oncen;
Myrrhe, een once;
Opium, vyf drachma's;
Balfem van Peru, twee drachma's;
Gemeene Syroop, eene genoegzaame veel-
heid.

Maak het tot een klomp, welke de plaats der
Storax Pillen vervult.

PILULÆ PECTORALES.

Borst Pillen.
Edinb.

Neem van
Ammoniac Gom, een half once;
Balfem van Tolu, twee drachma's;
Bloem van Benzoin,
Engelsche Saffraan, van elks een drachma;
Gemeene Syroop, zoo veel als genoeg is.

Maak het tot een klomp naar de kunst.

DIT Saamenmengfel is wel uitgedacht, om
de ontlasting van de borst te bevorderen, en
kan met vrugt worden ingegeven in gemeene
verkoudheden en in moeiljykheid van adem-
haaling, die uit lymig slym voortkomt: de
gifte is van zes of agt greinen tot een scrupel
of meer. Het is hier grootelyk verbeterd
uit de laatste Uitgave: want de Balfem van
Tolu is in de plaats van de Myrrhe ingevoerd,
de Bloem van Benzoin in de plaats van Ben-
zoin in zelfstandigheid, en de Balfem van
Zwavel met Anyszaad, die de oude gedaante
bezwaarde, is agter gelaaten. Hier dient
wel aangemerkt te worden, dat, offchoon
verscheide saamenmengfels Borstmiddelen ge-
noemd worden, zy nogthans in kragt heel
veel verschillen. Dus zyn het Borst afkook-
fel, de fyroop en de Koekjes geschikt, om de
dunne prikkelende vogten te verzagten, slij-
berig te maaken en te verdikken; terwyl de
Borst-pillen, de Elixir en de Honich fyroop
strekken, om de vaten te prikkelen en af te
vaagen, en om dikke, taaije sappen te ver-
dunnen, of te ontbinden.

PILULÆ RUFI.

Rufus Pillen.
Lond.

Neem van
Socotorynsche Aloë, twee oncen;
Myrrhe,
Saffraan, van elks een once.

Maak het met Syroop van Saffraan tot een
klomp.

PILULÆ CUMMUNES vulgo RUFI.

De gemeene Pillen, gemeenelyk genaamd
Rufus Pillen.
Edinb.

Neem van
Socotorynsche Aloë, twee oncen;
Myrrhe, een once;
Saffraan, een half once.

Stamp

Stamp het tot een klomp met eene bekwaame veelheid syroop van Oranjeschillen.

Syroop van Oranje schillen, eene genoegzaame hoeveelheid.

Maak het tot een klomp.

DEEZE Pillen zyn geschikt om de Maag matiglyk te verwarmen en te versterken, en raauwe lymige vogten te ontlasten. Men kan tweemaal daags een scrupel van den klomp inneemen.

PILULÆ SCILLITICÆ.

*Pillen van Zee-Ajuin.
Edinb.*

Neem van

Spaansche Zeep, een once;
Ammoniac Gom,
Bereide Duizendpooten,
Versche Zee-Ajuin, van elks een half once;
Balsen Copaiva, zoo veel als genoeg is.

Maakt het tot een klomp naar de kunst.

DEEZE is eene fraaije en gemakkelyke Gedaante, om Zee-Ajuin in te geeven, het zy om de borstontlastingen te bevorderen; het zy tot de andere oogmerken, tot welken dat Geneesmiddel aangewend wordt. Dewyl de kragt van het Saamenmengsel voornamelyk in de Zee-Ajuin bestaat, worden de andere innengfels dikwerf veranderd, in voorschriften die op staande voet gereed gemaakt worden: de Zeep wordt gemeenelyk agtergelaaten, als zynde van weinig nut, in de hoeveelheid, die tot eene gifte in het saamenmengsel gaat; en andere poeders, als van het Zaad van kleine Kardamom, worden gesteld in plaats van de Duizendpooten, welker kragten, in zulke kleine giften, zeer weinig te beduiden hebben. In alle deeze gedaanten is geene Balsen noodig, als de Zee-Ajuin versh en sappig is; maar om dat de klomp schielyk droog en hard wordt, moet hy aanstonds tot Pillen gemaakt worden.

Overeenkomstig met de bovenstaande aanmer-

DEEZE Pillen zyn lang in de praktyk geweest, met geene andere verandering dan in de syroop, waar mée de klomp wordt opge maakt, en in de evenredigheid van de Saffraan. In onze laatste Apotheek was de syroop van Alsem geordonneerd, die hier wysselyk voor die van Saffraan verwisseld is; om dat deeze de glanzigheid van de kleur, welke gemeenelyk, als het kenmerk van derzelver goedheid wordt aangemerkt, in de Artseny bewaard en verbeetert. De Saffraan is in het Saamenmengsel, dat aan *Rufus* wordt toegeeeigend, gelyk in hoeveelheid aan de Myrrhe; en in deeze evenredigheden waren de Pillen in onze eerste Apotheek aangenomen. Dewyl de vermindering, naderhand in de Saffraan gemaakt, op zeer ongerymde redenen gegrond was, (te weten, „op dat de voorrige hoeveelheid geene honds kramp (a), „mogte veroorzaaken,“) zoo heeft het COLLEGIE van *Londen* dezelve nu wederom vermeerderd, en de Pillen tot haare oorspronkelyke gedaante hersteld. De kragten deezer Artseny kunnen ligtelyk uit derzelver innengfels begreepen worden. Zie *Elixir Proprietarys*, bladz. 300 en 333. De Pillen, tot de hoeveelheid van een half drachma, of twee scrupels ingegeeven, zyn sterk buikzuiverende; maar zy beantwoorden veel beter aan de oogmerken, als openlyfmaakende en veranderende middelen, in kleiner giften.

PILULÆ STOMACHICÆ.

*Maag Pillen.
Edinb.*

Neem van

Rhabarber, een once;
Socotorynsche Aloë, zes drachma's;
Myrrhe, een half once;
Gevitrioleerden Wynsteen, een drachma;
Wezendlyke Olie van Munte, een half drachma;

(a) *Spasmus cynicus.*

merkingen heeft het COLLEGIE van *Edinburg* nu, in de voorgaande Uitgave van dit Werk, de volgende verbetering van dit Saamenmengfel opgegeeven.

Neem van

Ammoniac Gom,
Kardamom zaad, in poeder,
Versche Zee-Ajuin, van elks een half once.

Stamp de Zee-Ajuin en Ammoniac Gom t'saamen, in een marmeren mortier; doet 'er dan het Kardamom zaad by. Indien het Saamenmengfel te styf bevonden wordt, maak het dan zagt met een weinig Balsen Copaiva.

PILULÆ ad DYSENTERIAM.

Pillen tegen de Roodeloop.

Neem van

Geel Wafch, een half once;
Spermaceti,
Japan Aarde, van elks een drachma;
Kaneel-Olie, twaalf droppels.

Maak het tot een klomp.

DEEZE Artseny heeft menigmaal grooten dienst gedaan tot de oogmerken, in den tytel uitgedrukt, terwyl ze te gelyk de darmen versterkt, en dezelve met een zagt slym bedekt, welk hen tegen de prikkeling der scherpe vogten beschermt. Een half drachma van den klomp kan gevoeglyk tot vyf of zes pillen, voor een of twee giften, gemaakt worden.

PILULÆ PICEÆ.

Pillen van Teer.

Neem eenige hoeveelheid van Teer, en meng daar mede zoo veel Poeder van Alants Wortel, als 'er noodig is, om het tot eene behoorlyke dikte te brengen, om het tot Pillen te maaken.

IV. DEEL.

HET Poeder, hier met de Teer vermengd, schoon van geene groote kragt, is nogthans een zeer nuttig byvoegfel, niet alleen om aan het Saamenmengfel eene behoorlyke dikte te bezorgen, om het te kunnen inneemen; maar ook om dat het 't harsagtig weeffel van de Teer verdeelt, en dus derzelver ontbinding door de dierlyke sappen bevordert. In de *Edinburgsche Ziekenkamer* wordt, elken morgen en avond, een half drachma van den klomp, tot pillen van eene middelmaatige grootte gemaakt, ingegeeven, in Borstziekten, Scheurbuik, enz.

PILULÆ ROBORANTES.

Versterkende Pillen.

I.

Neem van

Hard Uittreksel van Peruviaanschen Bast, een drachma;
Zout van Staal, tien greinen;
Kaneel-Olie, vyf droppels;
Balsen van Peru, zoo veel als genoeg is, om het tot een klomp te maaken.

2.

Neem van

Olibanum, een drachma;
Saamentrekkend Poeder, twee scrupels;
Zout van Staal, een scrupel;
Siroop van Suiker, eene genoegzaame hoeveelheid, om het tot een klomp te maaken.

In eenen slappen staat der Vezelen, zwakheden van het Zenuwgestel, en eenige vervallene gesteldheden, is het eerste van deeze Saamenmengfels een kragtig versterkend en herstellend middel: indien de hoeveelheid, hier boven voorgeschreeven, tot twintig Pillen gemaakt wordt, kunnen een of twee daar van voor eene gifte worden ingenomen, en zulks twee of driemaal daags herhaald. Het ander is een sterker saamentrekkend middel, en wordt gebruikt, om onmaatige buikontlastingen,

gen,

gen, en bloedige of weigtige ontlastingen van afgelegener deelen te stuiten.

3.

Neem van

Soorten van Speceryen,

Uittreksel van Gentiaan, van elks een drachma,

Uittreksel van Peruviaanschen Bast, een half drachma;

Elixir van Aloë, zoo veel als genoeg is, om het tot eenen klomp te maaken.

DEEZE Pillen zyn dienstig, om een zwakke koude Maag te verwarmen en te versterken, winderigheden uit te dryven, en de spysverteering te bevorderen. Indien uit een drachma van den klomp tien Pillen gemaakt worden, kunnen 'er twee van, driemaal daags, omtrent een uur voor den eeten worden ingenomen.

PILULÆ e SPERMATE CETI.

Pillen van Spermaceti.

Neem van

Spermaceti, een drachma;

Witte Kandy-suiker, in Poeder, twee drachma's;

Balssem Syroop, zoo veel als genoeg is.

Vryf het Spermaceti met de Suiker, tot dat het volkomen gemengd is; vryf het dan, de Syroop daar by gedaan hebbende, met een warmen stamper tot een gelyken klomp.

WANNEER het Spermaceti niet gemakkelijk in eene andere gedaante kan ingegeven worden, kan men drie of vier maatige Pillen, van deezzen klomp gemaakt, drie of viermaal daags ingeeven, in afbytingen van de darmen, door scherpe vogten, in kittelende hoesten, en andere soortgelyke ongemakken.



W. HOOFFD.